

MUONION KUNTA

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN 1.1. – 30.9.2023

KÄYTTÖTALOUS

Käyttötalouden toimintakate on toteutunut syyskuun loppuun mennessä 69,3 %, eli alle talousarvion noin 490 000 euroa (tasaisen toteutuman mukainen prosentti 30.9. olisi 75 %). Toimintakate on 1,6 % parempi edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

1.1.2023 Hyvinvointialue aloitti toimintansa ja kunnan budjetista noin 50 % siirtyi Hyvinvointialueelle (sosiaali- ja terveys sekä pelastustoimi). Vertailutiedot edelliseen vuoteen erityisesti menojen osalta ovat sen johdosta suuret.

Sivistyspalveluiden organisaatiomuutoksen johdosta esikouluopetus ja aamu- ja iltapäivätoiminta siirrettiin perusopetuksen tehtävätasolta varhaiskasvatukseen tehtävätasolle. Valtuusto vahvisti 30.10.2023 § 64, että perusopetuksen uusi tehtävätason toimintakate on 2 767 825 euroa ja varhaiskasvatuksen 1 307 430 euroa.

Käyttötalouden toimintatuotot (sisältää sisäiset erät) ovat yhteensä 3,113 milj. euroa, kun ne edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana olivat 3,252 milj. euroa, pienennystä edelliseen tilikauteen 4,3 %. Myyntituotot ovat toteutuneet lähes saman suuruksina kuin edellisenä vuonna ja talousarvioon verrattuna 69 % (sisäisiä eriä laskuttamatta). Tuloissa suurin pudotus edelliseen vuoteen on maksutuotoissa (80 %), talousarvioon verrattuna maksutuotot ovat toteutuneet 68,6 %. Muissa toimintatuotoissa muiden tilojen vuokratuotot ovat kasvaneet edelliseen vuoteen verrattuna sote kiinteistöjen vuokratuottojen johdosta, talousarvioon verrattuna toteuma on 82 %. Talousarvioon verrattuna kaikki toimintatuotot ovat toteutuneet 75,7 %.

Käyttötalouden toimintakulut (sisältää sisäiset erät) ovat toteutuneet 71,3 %, noin 460 000 euroa alle tasaisen talousarviototeuman. Toimintakulut yhteensä ovat 47,5 % pienemmät edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstömenot sivukuluineen ovat toteutuneet 75,4 % talousarvioon verrattuna ja edelliseen vuoteen verrattuna pienentyneet 31,8 %. Palveluiden ostot ovat toteutuneet noin 340 000 euroa talousarviota pienempänä ja noin 5,6 milj.euroa pienempänä kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Rakennusurakoissa vanhan terveyskeskuksen purkukustannukset (220 000 euroa) ovat vielä toteutumatta. Matkustus- ja kuljetuskustannukset ovat toteutuneet vasta 62,1 %.

Tarvikeostot ovat toteutuneet noin 130 000 euroa talousarviota pienempänä, mutta noin 80 000 euroa suurempana kuin edellisenä vuonna.

Avustukset ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti ja 175 000 euroa pienempänä kuin edellisenä vuonna (omaishoidon tuki)

Muut toimintakulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti ja 149 000 euroa pienempänä kuin edellisenä vuonna(ero vuokratuottoissa).

Käyttötalouden toimintakatteiden ylitykset:

Talousarvion toteutuminen kolmannen vuosikvartaalin jälkeen tasaisen toteutumana tulisi olla noin 75 prosenttia. Sitovan tehtävätason ylityksiä on seuraavasti:

Vaalit 101,7 %

- Eduskuntavaaleihin saatava valtionapu saamatta

Tarkastustoimi 144,4 %

- tarkastuslautakunta hakenut ja saanut valtuustolta lisämäärärahan 8 000 euroa (kvalt 30.10.2023 § 61)
- ylitystä luottamushenkilöiden kokouspalkkioissa (palkkioiden korotuspäätös), tilintarkastuksen kulut ja ict-maksut ylittivät

Yleishallinto 79,3 %

- työterveyshuollon Kela korvaus puuttuu tuloista (arvio 35 000 euroa)
- laskuhotellin kustannukset jakamatta hallintokunnille 10 000 euroa
- palkkatarkistuksista ja luottamushenkilöiden palkkiokorotuksista johtuen henkilöstökustannukset tulevat ylittymään
- ict- kustannukset tulevat ylittymään noin 40 000 euroa (Visma ja LapIt)
- laki- ja asiantuntijakonsultaatioita toteutunut noin 10 000 euroa talousarvio varausta enemmän, konsultaatiolaskuja on vielä tulematta
- yleishallintoon on haettava noin 30 000 euron ylitystä

Maaseututoimi 221,4 %

- yhteistyökumppanien (Enontekiö ja Kittilä) toisen vuosikvartaalin laskutus tekemättä

Sivistyslautakunnan hallinto- ja tukipalvelut 79,3 %

- sivistyslautakunta käsitellyt hallinnon- ja tukipalveluiden tehtäväalueen toteumaa 8.11.2023 §137 ja anoo kunnanvaltuustolta 25 000 euron määrärahan siirtoa perusopetuksen tehtäväalueelta sivistyksen hallinto- ja tukipalvelut tehtäväalueelle
- ylitys johtuu palkkojen ja luottamushenkilöiden kokouspalkkioiden korotuksista, kevätkauden hallinnon lisäresurssista ja ict-palveluiden kohonneista kustannuksista

Lukio 76,3 %

- toimintatulot toteutuneet 49,7 % (toteutuvat vielä loppuvuodesta) ja toimintamenot 73,3 %
- lukion kehittämishankkeen maksuhakemus tehdään takautuvasti loppuvuodesta

Liikuntapalvelut 86,5 %

- toimintatulot toteutuneet 5,6 % ja toimintamenot 53,7 %
- liikuntapalveluiden kehittämishankkeen maksuhakemus tehdään takautuvasti loppuvuodesta

Elinvoimalautakunnan hallinto- ja tukipalvelut 82,7 %

- ylitys johtuu pääosin palkkatarkistuksista
- palkkoja tullaan korjaamaan muille tehtäväalueille henkilöstön poissaoloista johtuvista tehtävien uudelleen järjestelyistä

Rakennustarkastuspalvelut 91,8 %

- elinvoimalautakunta on käsitellyt rakennustarkastuspalveluiden tehtäväalueen toteumaa 14.11.2023 § 124 ja esittää valtuustolle, että se siirtää kiinteistö- ja tiepalveluiden tehtäväalueelta 21 000 euroa rakennustarkastuspalveluiden tehtävätasolle
- ylitys johtuu palkkatarkistuksista, ict-palveluiden kohonneista kustannuksista ja lupapisteen hinnan noususta

Vesilaitos -82,5 %

- toimintatulot toteutuneet 49,6 % ja toimintamenot 68,3 %
- vesilaskutuksen viimeinen erä toteutuu vuoden lopussa

Valtuusto on myöntänyt 29.5.2023 § 28 lisämäärärahan 180 000 euroa budjetista pois jääneen ympäristöterveydenhuollon menoihin elinvoimalautakunnan hallinto- ja tukipalveluiden tehtäväalueelle ja 30.10.2023 § 61 tarkastuslautakunnalle 8 000 euron lisämäärärahan.

INVESTOINNIT

Talousarvion investoinnin nettobudjetti on 817 460 euroa. Valtuusto korjasi 20.3.2023 §10 investointibudjettia yleisten alueiden vesistöjen kunnostushankkeen tuloarvion etumerkin osalta (25 000 euron tulo kirjattu menoksi).

30.9.2023 investointien netto toteutuma on 480 559 euroa (41,2 %).

OSATEHTÄVÄ	TA € (netto)	TOT €
Muu aineellinen omaisuus Maanosto ja maanmyynti	17.000	+4.336
Aineettomat hyödykkeet Atk-ohjelmistohankintoja	50.200	16.284,57
Muut osakkeet ja osuudet Monetran osakkeen osto, kvalt määräraha 30.10.2023 § 62	0,00	1.290,00
Irtain omaisuus Sivistysltk / Varhaiskasvatus	30.500	0,00
Irtain omaisuus Elinvoimaltk / Varavoimakone Loppuosa määrarahasta ei toteudu (elinvoimaltk esitys 65.000 euroa siirto muuhun talonrakennukseen)	90.000	18.066,00
Muu talonrakennus Palveluasumisyksikkö 273.000, elinvoimaltk esitys 14.11.2023 § 124 määrärahan siirto muilta investoinnin osatehtävätaidoilta	135.000	318.480,68

Liikenneväylät	60.000	0,00
Kaavateiden rakentaminen (ei toteudu, elinvoimalkt esitys 50.000 euroa siirto muuhun talonrakennukseen)		
Liikunta-alueet	50.560	8,57
Ulkokuntosalin rakentaminen, Ampumaradan kunnostus (ei toteudu, elinvoimalkt esitys 40.000 euroa siirto muuhun talonrakennukseen)		
Yleiset alueet	202.200	57.524,62
Ulkoilureittien suunnittelu ja rakentaminen (elinvoimalkt esitys 35.000 euroa siirto muuhun talonrakennukseen), Onnellisia Luonnossa-hanke (ei toteudu), Vesistöjen kunnostushanke (ei toteudu, elinvoimalkt esitys 15.000 euroa siirto asemakaavoitukseen)		
Vesilaitos	70.000	5.361,68
Vesihuoltolaitosten perusparannus elinvoimalkt esitys 100.000 euroa (vesi- ja viemäripuolelta) siirto muuhun talonrakennukseen)		
Viemärlaitos	102.000	54.207,49
Kirkonkylän puhdistamo tot. 53.663,40		
Kaavoitus	10.000	13.671,00
Keskustan asemakaava (elinvoimalkt esitys määrärahan siirto 15.000 euroa yleisistä alueista kaavoitukseen)		

TULOSLASKELMA

Verotulot:

Verotulot ovat toteutuneet 78,1 % eli noin 200.000 euroa tasaisen talousarvio toteuman arviota paremmin ja noin 350 000 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Verorahoitusta siirtynyt vuoden alusta Hyvinvointialueen rahoitukseksi. Kunnallisveron toteuma on 81,3 %, kiinteistöveron 76,9 % ja yhteisöveron 69,2 %.

Valtionosuudet:

Valtionosuudet ovat toteutuneet 76,2 %. OKM:n valtionosuus ennakot ovat noin 125 000 euroa suuremmat kuin talousarviossa. Myös valtionosuuksia on siirretty Hyvinvointialueen rahoitukseksi.

Tarkempi erittely verotulojen ja valtionosuuksien toteutumasta on esitetty seuraavassa taulukossa.

Verotulot (1000 €)	30.9.2023 €	30.9.2022 €	Muutos €	Muutos- %	TA 2023 €	Tot-%	Poikkeama €
Kunnan tulovero	3 169	6 176	-3 007	-48,7	3 900	81,3	-731
Osuus yhteisöveron tuotosta	830	1 430	-600	-42,0	1 200	69,2	-370
Kiinteistövero	923	835	+88	10,5	1 200	76,9	-277
Yhteensä (1000 €)	4 922	8 441	-3 519	-41,7	6 300	78,1	-1 378
Valtionosuudet (1000 €)	2 856	7 652	-4 796	-62,7	3 747	76,2	-891

Lainojen korkokulut ovat nousseet yleisen korkotason nousun johdosta. Valtuusto myönsi 30.10.2023 § 63 rahoituserien nettomenoihin 85 000 euron lisämäärärahan.

Vuosikate on syyskuun lopussa 1 802 118 euroa ja on 386 744 euroa huonompi kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Poistojen jälkeen tilikauden tulos on 1 118 639 euroa kun se edellisenä vuonna oli 1 555 535 euroa.

RAHOITUSLASKELMA

Talousarvioon ei ole budjetoitu pitkäaikaisen lainan nostoa. Maksuvalmiutta on hoidettu Kuntarahoituksen kuntatodistuksella. Syyskuun lopussa lyhytaikaista Kuntatodistusta on 2,0 milj.euroa, tilinpäätöksessä sitä oli 2,9 milj.euroa. Kuntatodistusta on siten lyhennetty 0,9 milj.euroa. Lokakuun alussa Kuntatodistusta nostettiin lisää 0,5 milj.euroa. Vanhoja pitkäaikaisia talousarviolainoja on lyhennetty lyhennyssuunnitelman mukaisesti 582 500 euroa.

Edellisen vuoden tilinpäätökseen verrattuna lyhytaikaiset saamiset ovat pienentyneet 866 600 euroa ja ostovelat ovat pienentyneet 362 150 euroa. Rahavarat ovat syyskuun lopussa noin 307 000 euroa suuremmat kuin vuoden vaihteessa.

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Lautakunnat ovat käsitelleet toiminnalliset tavoitteet kokouksissaan ja ne ovat CaseM- asiahallinta järjestelmässä. Lopulliset tavoitteiden toteutumiset esitetään tilinpäätöksen yhteydessä.

ENNUSTE LOPPUVUODEKSI

Yhdeksän kuukauden jälkeen käyttötalouden toimintakate (käyttötalouden menot vähennettynä käyttötalouden tuloilla) on talousarvio varausta parempi. Kunnan tulorahoitus on myös toteutunut ennakoitua paremmin, minkä johdosta tilikauden tulos ennuste on parempi kuin mitä talousarviota tehdessä ennakoitiin. Viimeisen kvartaalin aikana menot ovat yleisesti muita kvartaaleja suuremmat. Talousarvioon on tehty 0,5 milj. euron vapaaehtoinen investointivaraus. Varauksen jälkeen tilikauden tulokseksi muodostunee noin 0,5 milj.euron ylijäämä.

Syyskuun lopussa kunnalla oli pitkäaikaista lainaa 1,563 milj.euroa ja lyhytaikaista kuntatodistusta 2,0 milj.euroa, kokonaislainakanta oli 3,56 milj.euroa. Vuoden lopun arvioitu lainamäärä on noin 3,85 milj.euroa, 1 650 euroa/asukas. Velat ja leasinvastuut tulevat olemaan vuoden lopussa noin 8,4 milj.euroa, 3 650 euroa/asukas.

16.11.2023 Merja Hietala, talouspäällikkö